

Základní kritéria pro využití 8. kapitoly *Amoris laetitia*

Pastorační region Buenos Aires²

Vážení kněží,

s radostí jsme obdrželi exhortaci *Amoris laetitia*, která nás především nabádá, abychom podporovali lásku mezi manžely a motivovali mladé lidi, aby se rozhodli pro život v manželství a pro rodinu. Tyto důležité oblasti by neměly být nikdy opomenuty nebo zastíněny jinými. František však otevřel několik témat v rámci pastorační rodiny a my – jako církve putující – jsme vyzváni, abychom využili tohoto okamžiku milosrdenství a ujali se bohatství, které nám nabízí apoštolská exhortace v jednotlivých kapitolách.

Nyní se pozastavíme pouze u 8. kapitoly, kde se referuje o „směrnících biskupa“ (čl. 300) řádně rozlišovat *možný přístup ke svátostem některým „rozvedeným a znovu sezdaným“*.³ Věříme spolu s ostatními biskupy našeho pastoračního regionu, že je vhodné připomenout některé základní principy. Aniž bychom chtěli snížit autoritu biskupů, kterou má každý z nich ve své vlastní diecézi, chtěli bychom jim nyní tyto principy nabídnout, aby je sami později upřesnili, doplnili a vymezili.

1. Na prvním místě připomeňme, že není vhodné mluvit o „povolení“ přístupu ke svátostem, jedná se spíše o proces rozlišování s pastýřským doprovázením. Jde o rozlišování „osobní a pastorační“ (čl. 300).

2. Na této cestě by měl pastýř klást důraz na základní zvěst, tj. na *kérygma*, aby tím podnítil a přivedl některé zpět k osobnímu setkání s živým Ježíšem Kristem (srov. čl. 58).

3. Pastorační doprovázení je cvičení na cestě lásky („*via caritatis*“). Je to pozvání k následování „cesty Ježíšovy: milosrdenství a začlenění“ (čl. 296). Plán této cesty vyžaduje pastorační péči kněze, který přijme kajícího a pozorně mu naslouchá, ukáže mu mateřskou tvář církve ve chvíli, kdy mu kající ukáže pravý úmysl a správné předsevzetí přivést celý svůj život do světla evangelia a konat lásku (srov. čl. 306).

4. Tato cesta není nutně ukončena svátostmi, nicméně může být zaměřena k jiným způsobům integrace do života církve: větší přítomnost ve společenství, účast ve společenství modlitby a rozjímání, angažovanost v různých formách církevního života (srov. čl. 299).

5. Pokud to konkrétní okolnosti jednoho páru umožní – zvláště pokud jsou oba křesťané na společné cestě víry –, pak se jim může navrhnout úsilí o život ve

zdrženlivosti. *Amoris laetitia* nepřehlíží obtížnosti této volby (srov. pozn. č. 329) a nechává otevřenou možnost přístupu ke svátosti smíření tehdy, když nedodrží toto své předsevzetí (srov. pozn. č. 364, nauka sv. Jana Pavla II. v dopise kardinálovi Williamu W. Baumovi ze dne 22. března 1996).

6. V jiných komplikovanějších případech, obzvláště když nebylo možné získat prohlášení o nulitě předchozího manželství, zmíněná možnost [viz č. 5, pozn. překl.] nemusí být reálně uskutečnitelná. I přesto je však stále možná cesta rozlišování. Pokud se rozpozná v konkrétním případě, že existují prvky, které zmírňují odpovědnost a přičitatelnost (srov. čl. 301–302), zvláště pokud někdo uváží, že by upadl do dalšího hříchu, kterým by poškodil děti v novém svazku, pak *Amoris laetitia* otvírá možnost přístupu ke svátostem smíření a k eucharistii (srov. pozn. 336 a 351). Tyto svátosti jsou pak této konkrétní osobě k dispozici k jejímu dozrání a růstu v síle milosti.

7. Je potřeba se vyhnout takovému chápání, že se jedná o neomezený přístup ke svátostem, nebo že by jakákoli situace vše omlouvala. To, co se nabízí, je rozlišování, které adekvátně rozeznává každý případ. Například zvláštní péči vyžaduje „nový svazek, uzavřený nedávno po rozvodu“, nebo „situace někoho, kdo opakovaně neplnil své povinnosti vůči rodině“ (čl. 298). Také když jde o stav obhajování se nebo dávání na odiv svůj vlastní stav, „jako by byl součástí křesťanského ideálu“ (čl. 297). I v těchto komplikovanějších případech musíme právě my, pastýři, trpělivě doprovázet a usilovat o nalezení cesty k integraci (srov. čl. 297, 299).

8. Vždy je důležité směřovat osoby k tomu, aby se postavily se svým svědomím před Boha. Z toho důvodu je užitečné praktikovat „zpytování svědomí“, které nabízí *Amoris laetitia* v čl. 300, obzvláště ta část, která pojednává o tématech: „jak se chovali ke svým dětem“ nebo ke svému opuštěnému partnerovi. Pokud stále existují nevyřešené nespravedlnosti, přístup ke svátostem je zvláště pohoršující.

9. Vhodný může být eventuálně neveřejný přístup ke svátostem, zvláště tehdy, je-li potřeba předejít konfliktním situacím. Zároveň je stále potřeba doprovázet společenství, aby rostlo v duchu pochopení a přijetí, aniž by to dalo vzniknout zmatkům v církevní nauce o nerozlučitelnosti manželství. Společenství je nástroj milosrdenství, který je „nezasloužený, bezpodmínečný a zdarma prokázaný“ (čl. 297).

10. Rozlišování není konečné, „je dynamické a musí být vždycky otevřené novým fázím růstu a novým rozhodnutím, která umožní uskutečnit ideál plnějším způsobem“ (čl. 303) podle „zákona postupnosti“ (čl. 295) a s důvěrou v pomoc milosti.

Všichni jsme především pastýři, proto chceme přijmout tato papežova slova: „a povzbuzuji pastýře, aby s citlivostí a klidem naslouchali s upřímnou touhou vstoupit do dramatu lidí a pochopit jejich pohled na věc a tak jim mohli pomoci lépe žít a poznávat jejich místo v církvi.“ (čl. 312)

S láskou v Kristu

Biskupové z regionu Buenos Aires
5. září 2016

Ze španělštiny přeložili Marie Julišová a Lukáš Nosek.

POZNÁMKY:

2 / Přeloženo z „Criterios básicos para la aplicación del capítulo VIII de Amoris laetitia“. IN: *Acta Apostolicae Sedis*, sv. 108, 2016, č. 10, October 7, s. 1072–1074.

3 / „Je to cesta doprovázení a rozlišování, které zaměřuje tyto věřící k uvědomění si toho, jaká je jejich situace před Bohem. Rozhovor s knězem v podmínkách *forum internum* přispívá k vytvoření správného úsudku o tom, co brání možnosti plnější účasti na životě církve, a o krocích, které mohou přispět k podpoře jejího růstu.“ AL, čl. 300. [Pozn. překl.]